

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIT-1763/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola Vítkov, nám. J. Zajíce č. 1, příspěvková organizace
Sídlo:	nám. J. Zajíce 1, 749 01 Vítkov
IČ:	47 813 172
Identifikátor:	600 026 795
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jitkou Jakubíkovou, ředitelkou
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti:	Základní škola, nám. J. Zajíce 1, 749 01 Vítkov
Termín inspekční činnosti:	19. – 21. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy speciální a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost je zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola, 79-01-B/01 Základní škola speciální a 79-01-C/01 Základní škola

Aktuální stav školy

Zřizovatelem právnické osoby Základní škola, Vítkov, nám. J. Zajíce č. 1, příspěvková organizace (dále jen „škola“) je Moravskoslezský kraj. Právnická osoba sdružuje základní školu (ZŠ), školní družinu (ŠD) - 2 oddělení (kapacita 26 žáků) a školní klub (kapacita 14 žáků). Základní škola je školou úplnou, se všemi postupnými ročníky. Zabývá se edukací dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato kategorie v sobě zahrnuje děti se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, s vadami řeči, či kombinovaným postižením), děti s vývojovými poruchami chování a učení, se zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobé onemocnění) a děti se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou).

Činnost školy je zaměřena na poskytování základního vzdělání a základů vzdělání žákům s mentálním postižením, vytváří podmínky i pro žáky s kombinovaným postižením.

Škola realizuje vzdělávání žáků podle:

- školního vzdělávacího programu pro přípravnou třídu ZŠ (kterou navštěvují děti romského etnika ze sociokulturně slabého rodinného prostředí u kterých se projevují poruchy koncentrace pozornosti, výrazné komunikační potíže, snížená adaptace a sociabilita),
- školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání vypracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV),
- dobíhajícího vzdělávacího programu Pomocná škola v třetím, šestém, a devátém ročníku,
- školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pro žáky s lehkým mentálním postižením (ŠVP ZV LMP) vypracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a podle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (LMP) v druhém, třetím, čtvrtém, šestém, sedmém, osmém a devátém ročníku,
- školního vzdělávacího programu pro základní školu speciální (ŠVP ZŠS) vypracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS) v osmém ročníku.

Nejvyšší povolený počet žáků školy je 150. Ve školním roce 2011/2012 je zapsáno v deseti třídách (které jsou spojovány dle aktuálního počtu) 93 žáků (9 ročníků ZŠ, 7 ročníků ZŠ praktické /ZŠP/, 5 ročníků ZŠ speciální /ZŠS/) a 15 dětí (přípravná třída), což je 72 procent kapacity. Jde o spádovou školu pro děti z okolních obcí. Dojíždějí zde také děti z dětského domova Melč a Radkov-Dubová. Škola poskytuje základní vzdělání pro žáky ZŠ a ZŠP a základy vzdělání pro žáky ZŠS. Téměř u všech žáků jsou diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby. Více než 90 % žáků je ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Ředitelka školy v souladu s učebním plánem dělí třídy na skupiny. Počet skupin a počet žáků ve skupině určuje podle podmínek školy a charakteru vyučovaného předmětu a v souladu s požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví žáků.

Objekt školy je situován v severním traktu komplexu budov přiléhajících k náměstí města Vítkova. V budově jsou dostatečné prostory pro výuku, relaxaci a další prostory, které škola pronajímá. Vybudováním výtahové plošiny v roce 2008 má škola bezbariérový přístup do budovy.

Mimo kmenové učebny pro výuku má škola k dispozici několik odborných učeben pro zajištění výuky pracovního vyučování, ale i pro kreativní výtvarné činnosti a moderní učení. Mezi tyto učebny patří dvě školní dílny, keramická dílna, dílna pro výuku šití na stroji, moderní žákovská kuchyně, tvořivá dílna pro výuku výtvarných projektů, počítačová učebna a dvě interaktivní učebny. Moderně je vybavena také herna dětí přípravné třídy, která má samostatný vstup i sociální zařízení. Od poslední inspekce (2009) došlo ke zlepšení materiálního zázemí pro vzdělávání a k částečné výměně oken.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola dostatečně informuje o své vzdělávací nabídce prostřednictvím internetových stránek, na pravidelných třídních schůzkách, dnech otevřených dveří, při individuálních konzultacích s učiteli. Přijímá děti s různými druhy postižení, vytváří rovné podmínky. Rodiče se na chodu školy podílejí zvláště prostřednictvím zástupců ve školské radě a účasti na akcích pořádaných školou.

Ve spolupráci s místně příslušnými speciálně pedagogickými centry (SPC) a pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) jsou identifikováni, evidováni a následně odpovídajícím způsobem vzdělávání žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci, kteří nemohou vzhledem ke svému tělesnému nebo smyslovému postižení a dalšímu zdravotnímu oslabení plnit požadavky vzdělávacích programů v plném rozsahu, je škola připravena vzdělávat podle individuálních vzdělávacích plánů (IVP). V tomto školním roce je podle IVP vzděláván 1 žák.

Inspekční hospitace byly realizovány ve čtyřech třídách s ročníky s různými vzdělávacími programy. Struktura vyučovacích hodin odpovídá mentálním schopnostem žáků. Vyučující využívají vhodné pomůcky k zvládnutí probíraného učiva, uplatňují individuální přístup a požadují po žácích samostatné vyjadřování i kulturnost projevu. Veškerá činnost je provázena motivací i hodnocením výsledků v souladu s pravidly, negativní chování nebylo zaznamenáno. Žákům v nižších ročnících je poskytována pomoc v učení i v rámci odpoledních aktivit za pomoci asistentů pedagoga.

Oblast prevence sociálně patologických jevů (SPJ) koordinuje školní metodička prevence, opírá se o zpracovanou dokumentaci („Školní preventivní strategie pro školní rok 2011/2012“). K úspěšnému provádění prevence přispívá dobrá spolupráce s některými rodiči, nabídka zájmové činnosti a volnočasových aktivit. Metodička prevence na základě dotazníkového šetření (v červnu 2010), besed a pohovorů monitoruje situaci v oblasti výskytu šikany a dalších sociálně patologických jevů. Do této problematiky se snaží zaangažovat i zákonné zástupce. Aktivně rozvíjí spolupráci s Odborem sociálních věcí městského úřadu ve Vítkově a Městskou policií.

O výchovných problémech jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím žákovských knížek. Výchovný poradce vychází z velmi dobré znalosti jednotlivých žáků, jejich zákonných zástupců a prostředí, ve kterém žijí. Vede evidenci žáků s výchovnými problémy a s riziky neúspěšnosti, řídí práci výchovné komise a spolupracuje se zákonnými zástupci při řešení výchovných a kázeňských problémů jejich dětí. Svoje závěry předává k dalšímu postupu kurátorce pro mládež a informuje ostatní vyučující a vedení školy. V oblasti volby povolání zajišťuje informovanost žáků a jejich zákonných zástupců o možnostech dalšího studia a poskytuje poradenskou činnost v této oblasti.

Ve škole je vytvářeno bezpečné prostředí a příznivé klima pro vzdělávání žáků. Pravidelně a prokazatelným způsobem jsou seznamováni s bezpečnostními riziky. K preventivním

akcím patřila ve sledovaném období zejména cvičení v přírodě zaměřená též na ochranu člověka za mimořádných situací a dopravní soutěží. Kontrolu z hlediska své odbornosti provedl též smluvní lékař školy. V knihách úrazů je ve sledovaném období zachyceno dvanáct úrazů. Škola účelně využívá dané prostorové podmínky, bezpečnost školních prostor dosahuje obvyklého standardu.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám jejího zařazení do školského rejstříku. Škola realizuje výuku podle školního vzdělávacího programu „*Šance pro každého*“, který integruje všechny jednotlivé používané ŠVP, zpracované podle požadavků rámcových vzdělávacích programů či zásad pro jejich tvorbu. Jsou zveřejněny na přístupném místě ve škole.

ŠVP ZŠS s platností od 1. 9. 2010 je zpracován podle požadavků školského zákona a v požadované struktuře dané příslušným RVP ZŠS. Vychází z reálných podmínek a možností školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků se SVP. Pro žáky se středně těžkým mentálním postižením využila škola disponibilní hodiny na 1. stupni (1. – 6. ročník) k posílení výuky vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace (3 hodiny) a matematika a její aplikace (7 hodin). Na 2. stupni (6. – 10. ročník) rovněž jazyk a jazyková komunikace (1 hodina) a matematika a její aplikace (4 hodiny), dále člověk a společnost (4 hodiny) a člověk a zdraví (2 hodiny). Učební plán pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami byl posílen ve vzdělávacích oblastech člověk a komunikace (20 hodin).

Ředitelka školy je ve funkci od 1. srpna 2000. Splňuje požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Absolvovala studium pro ředitele škol a řadu dalších vzdělávacích kurzů. Zpracovala „Koncepční záměry školy pro období 2009-2013“, ve které nastínila priority v další činnosti školy.

Pedagogický sbor školy je stabilní. V době inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání 21 pedagogických pracovníků, z toho je 13 učitelů, 5 asistentů pedagoga a 3 vychovatelé. Odbornou kvalifikaci nesplňují 2 učitelé, 2 asistenti pedagoga a 1 vychovatel. Dalších 15 vyučovacích hodin (předměty výchovného zaměření) vyučují vychovatelé nebo asistenti pedagoga.

Většina učitelů získala kvalifikaci pro speciální pedagogiku. Ve funkci výchovného poradce a preventisty sociálně patologických jevů jsou pedagogové s dlouholetou zkušeností a znalostí problematiky.

DVPP probíhá podle plánu s vymezením dlouhodobých a krátkodobých cílů. Ve sledovaném období byly prioritami akce orientované na vzdělávání v metodice výuky žáků se SVP, na multikulturní výchovu, prevenci sociálně patologických jevů, environmentální vzdělávání a na jazykovou vybavenost vyučujících. Pro následné období je cílem oblast sociálně osobnostní pedagogiky, získávání praktických psychologických dovedností, zvládání krizových situací a přípravy v netradičních formách výuky.

Úroveň komunikace se zákonnými zástupci žáků je na dobré úrovni. Škola poskytuje rodičům dostatek informací o úspěšnosti žáků ve vzdělávání na pravidelných třídních schůzkách, formou individuálních konzultací a na akcích školy. Úzká je spolupráce s Komunitou Sant' Egidio, která pomáhá sociálně vyloučeným skupinám. Pořádá vícedenní akce s cílem – zabavit děti zajímavou činností a přitom se něco nového naučit.

Vzhledem k charakteristice žáků škola aktivně spolupracuje s poradenskými centry zaměřenými na jednotlivé druhy vad a postižení, se Sociálním odborem MěÚ Vítkov, Městskou policií apod. Kvalitní je spolupráce s občanskými sdruženími VITA a Tereza. Při realizaci soutěží spolupracuje i s ostatními základními školami ve městě a okolí. Vedoucí vychovatelka aktivně spolupracuje s žákovským parlamentem, který pomáhá s koordinací projektu „Kdo si hraje – nezlobí“.

V oblasti informačních a komunikačních technologií škola využívá dvě interaktivní tabule, dva datové projekory, 10 žákovských počítačů připojených k internetu.

Finanční předpoklady školy byly posuzovány na základě výkonových a ekonomických ukazatelů za roky 2008 až 2010. Škole byly v hodnoceném období přiděleny finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a účelové neinvestiční dotace na rozvojové programy. Dále škola hospodařila s příspěvkem na provoz od zřizovatele a jeho účelovými dotacemi souvisejícími se vzdělávací činností, s prostředky z hlavní a doplňkové činnosti za pronájmy nebytových prostor, s prostředky z Evropského sociálního fondu (dále „ESF“) na projekt „ Víme jak na to, aneb škola je kamarád“, s dotacemi na projekty v oblasti prevence kriminality z Města Vítkov a účelovými prostředky z instituce Konto Bariéry.

Dotace ze státního rozpočtu činily v hodnoceném období v průměru 81 % z celkových ročních neinvestičních výdajů. Škola je použila především na mzdové výdaje a s nimi spojené zákonné odvody, učebnice, učební pomůcky a na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Účelové neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na rozvojové programy, vyhlašované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, škola obdržela ve všech sledovaných letech. Byly to dotace na programy „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“, „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“, „Hustota a specifika“, „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání“ „Sociální prevence a prevence kriminality“, „Na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí se sociokulturním znevýhodněním“ a „Financování asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním“. Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

Dotace na provoz z rozpočtu zřizovatele činily v průměru 10 % z celkových ročních neinvestičních výdajů. Na provozní výdaje zřizovatel poskytoval finanční prostředky v dostačující míře. Budova je ve vlastnictví zřizovatele a škole je svěřena do správy.

Počet žáků v přepočtu na kalendářní rok každoročně klesal. V souvislosti s tím došlo ke snižování průměrného přepočteného počtu pedagogických pracovníků. Přes uvedený vývoj mzdové prostředky v letech 2008 a 2009 postupně narůstaly, což bylo mimo jiné ovlivněno použitím výše uvedených zdrojů z rozvojových programů. Kapacita školy byla ve sledovaném období využívána v průměru na 64 %. Na ostatní osobní výdaje získala škola v letech 2009 a 2010 také prostředky z ESF.

V roce 2008 škola získala investiční prostředky od zřizovatele, které použila na vybudování zdvižné vertikální plošiny pro žáky s tělesným postižením. Plošina byla částečně hrazena také z Konta Bariéry a z vlastních zdrojů. V rámci operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost škola dostala v roce 2010 z ESF investiční prostředky na nákup interaktivní tabule.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školního vzdělávacího programu.

Škola průběžně provádí autoevaluaci. Realizuje pravidelná dotazníková šetření pro rodiče i žáky s cílem zjištění spokojenosti žáka se SVP ve škole a odstranění případných

problémů. Vedení školy zpracovalo vlastní hodnocení školy za školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010. Vnitřní kontrolní mechanismy jsou funkční, řídí se plánem kontrol a hospitační činnosti. Sledované oblasti jsou pro jednotlivé měsíce školního roku jasně stanoveny.

Informační a komunikační systém je funkční. Vyučující sledují informace ve sborovně, komunikují elektronickou poštou i telefonicky.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s platnými učebními dokumenty a v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola při vzdělávání žáků respektuje zásady a cíle školského zákona, zejména rovný přístup ke vzdělání. Dodržuje stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Funkční organizace výuky a metodické dovednosti učitelů podporují rozvoj klíčových kompetencí žáků. Systematická práce ředitelky provázená prací vyučujících vede k vytváření pozitivního vzdělávacího klimatu.

Hodnoticí, kontrolní, informační a bezpečnostní systémy jsou funkční a zajišťují řádný chod školy. Škola zajišťuje bezpečnost žáků, podporuje jejich zdravý fyzický i psychický vývoj, vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně prevence sociálně patologických jevů.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školního vzdělávacího programu.

Příloha inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Maticní 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě dne 10. října 2011

razítko

Mgr. Richard Vilášek, školní inspektor

Mgr. Richard Vilášek v. r.

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

RNDr. Libor Kubica v. r.

Bc. Blanka Benčičová, kontrolní pracovnice

Bc. Blanka Benčičová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Vítkově dne 18. října 2011

razítko

Mgr. Jitka Jakubíková, ředitelka

Mgr. Jitka Jakubíková v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.